

Uvodnik

Frontartikolo

Vstopamo že v 31. letnik našega glasila. Njegova prva številka je izšla maja 1995 in je imelo prvih osem let obseg enega lista oziroma dveh strani. Potem pa se je obseg večal, pojavile so se slike in grafike, barve in oblike glede na oblikovalske zmožnosti računalniških programov. Tudi vsebina se je postopno spremenila. Od obvestil in napovedi se je glavni poudarek preselil k poročilom in člankom. Iz biltena je nastala revija. Spremenile pa so tudi navade bralcev glasila. Večji obseg glasila zahteva več časa za pregled vsebine na zaslonu računalnika, tablice ali telefona. Vendar lahko imate te informacije vedno pri sebi v žepu ali torbici, lahko jih prebirate kot knjigo ali preiskujete kot arhiv.

30 letnikov našega glasila na papirju hranimo v knjižnici ZES (dva izvoda) in v NUK-u v skladu z zakonom v štirih izvodih. Elektronska verzija je po spletu dosegljiva na spletišču ZES in na portalu Digitalne knjižnice Slovenije (od 9. letnika dalje). Te zbirke je sicer treba še izpopolniti, a naš prvi tiskani izvod je skoraj kompleten (za nekatere številke ne vemo, ali so izšle). Tema za manjšo raziskavo mlajše zgodovine esperanta pri nas! **Urednik**

Ni jam eniras la 31-an jaron de nia bulteno. Ĝia unua numero aperis en majo 1995 kaj dum la unuaj ok jaroj ĝi estis unu- aŭ du-paĝa. Poste la volumeno pligrandiĝis, aperis bildoj kaj grafikajoj, koloroj kaj formoj depende de la dezajnaj kapabloj de komputilaj programoj. La enhavo iom post iom ŝanĝiĝis. De informoj kaj avizoj la ĉefa emfazo moviĝis al raportoj kaj artikoloj. La bulteno fariĝis revuo. Ankaŭ la kutimoj de la legantoj de la bulteno ŝanĝiĝis. La pli granda volumeno de la bulteno postulas pli da tempo por trarigardi la enhavon sur la komputila ekrano, tabulkomputilo aŭ telefono. Tamen, vi ĉiam povas havi ĉi tiujn informojn kun vi en via poŝto aŭ mansako, vi povas legi ilin kiel libron aŭ serĉi ilin kiel arĥivon.

30 jaroj de nia bulteno estas konservataj paperforme en la biblioteko de SIEL (du ekzempleroj) kaj en la NUK (Nacia kaj Universitata Biblioteko) laŭleĝe po kvar ekzempleroj. La elektronika versio estas havebla interrete en la retejo de SIEL kaj en la portalo de la Cifereca Biblioteko de Slovenujo (ekde la 9-a jaro). Ĉi tiuj kolektoj ankoraŭ devas esti perfektigitaj, sed nia unua presita ekzemplero estas preskaŭ kompleta (ni ne scias, ĉu iuj numeroj estis publikigitaj). Temo por malgranda studo pri la lastatempa historio de Esperanto en nia lando!
Redaktoro

Iz dejavnosti ZES

El la agado de SIEL

Skupščina ZES

Redna in volilna letna skupščina ZES je bila v soboto, 14. marca 2026, ob 10.30 uri v Ljubljani v dvorani Službe za lokalno samoupravo MOL na Grablovičevi ulici 28.

Sejo je začela predsednica ZES Anka Vozlič in pozdravila prisotne. Ugotovila je, da je skupščina z 20 udeleženci sklepčna (kvorum je 17 od 33: 5+5+1 zastopnikov kolektivnih članov ter 22 individualnih članov).

Predlagani in soglasno potrjeni so bili organi skupščine: Mario Vetrih za delovnega predsednika, Ostož Kristan za zapisnikarja ter Janez Jug in Tomaž Longyka za overitelja zapisnika.

Mario, Ostož kaj Marjana progresigis la kunsidon (Foto Skribas)

Predlagan in soglasno sprejet je bil dnevni red:

1. Odprtje skupščine in ugotovitev sklepčnosti
2. Izvolitev delovnih organov skupščine (delovnega predsednika, zapisnikarja in dveh overiteljev zapisnika)
3. Evidentiranje tem za točko Razno in potrditev dnevnega reda
4. Obravnava in sprejem Poročila o delu ZES za leto 2025, Finančnega poročila za leto 2025 in Poročila Nadzornega odbora za leto 2025
5. Razrešnica organom ZES za preteklo dvoletno razdobje
6. Volitev organov ZES za naslednje dvoletno obdobje

7. Obravnava in sprejem Programa dela ZES za leto 2026 in Finančnega načrta ZES za leto 2026
8. Razprava o predlogu za deklaracijo ZES
9. Razno

Pisno poročilo o delu v letu 2025 je bilo v gradivu za skupščino. Poročilo o delu ZES dopolnjujejo še poročila o delu kolektivnih članov EDL, EDM, ES KD SG ter sekcije ZES v Izoli, saj poročilo ZES povzema le najvidnejše dosežke društev in sekcije. Poročilo je komentiral Ostož Kristan in poudaril posamezne vidnejše dosežke, ki pa so objavljeni obširneje in s slikami v biltenu Informacije / Informoj. Posebej so pomembni tečaji in krožki, iz katerih je izšlo mnogo novih članov naše organizacije. Kratko je komentiral tudi seznam neopravljenih programskih točk v letu 2025, ki je v dodatku poročila o delu. V razpravi je Janez Jug navedel še količinske podatke glede objav na spletišču in pri urejanju gesel v spletnem slovarju.

Pisno poročilo o finančnem poslovanju za leto 2025 je bilo v gradivu za skupščino, zato je Ostož Kristan komentiral le večje postavke in odstopanja od letnega načrta. Razložil je zlasti porabo sredstev iz doniranega odstotka dohodnine za projekt EDL.

Poročilo Nadzornega odbora je podal predsednik odbora Andrej Žumer Skribas. Mnenje NO za delo IO ZES ter za finančno poslovanje Združenja je pozitivno in pohvalno. Pregled dokumentacije so opravili predsednik odbora ter člana Tomaž Longyka in Janez Zadravec.

Poročila Častnega razsodišča ZES ni bilo, ker ni bilo nobene potrebe po seji.

Skupščina je soglasno sprejela Poročilo o delu ZES v letu 2025 z dopolnili iz razprave, Poročilo o finančnem poslovanju ZES za leto 2025 in Poročilo Nadzornega odbora za leto 2025.

Glede na sprejeta poročila o poslovanju v letih 2024 in 2025 je bila predlagana razrešnica organom ZES, kar je Skupščina soglasno sprejela.

Predlog sestave organov ZES, ki ga je sprejel IO ZES na seji 3. marca 2026, je bil v gradivu za skupščino. Kasneje je bi posredovan še predlog EDM, da se v NO namesto Melite Cimerman izvoli Maja Kovačič.

V razpravi je Ostož Kristan predlagal še predhodno dogovorjeno spremembo v uredniškem odboru spletnega slovensko-esperantskega slovarja in sicer Zorana Hudalesa namesto Tomaža Longyke.

Skupščina je nato soglasno izvolila organe ZES za naslednje dvoletno obdobje:

Izvršni odbor: Anka Vozlič kot predsednica, mag. Janez Jug kot podpredsednik, mag. Ostož Kristan kot tajnik ter Peter Grbec, Davorin Jurač, Nika Rožej in Mario Vetrih kot člani.

Nadzorni odbor: Andrej Žumer kot predsednik, Tomaž Longyka in Janez Zadravec kot člana ter Marjana Kompnej, Maja Kovačič in Edi Zanut kot namestniki.

Častno razsodišče: Vinko Zalezina kot predsednik ter Ana Ferrer Zadravec in Lučka Lešnik kot članici.

Predstavniki ZES v Odboru UEA: Peter Grbec (komitatano A) od Svetovnega esperantskega kongresa leta 2025 dalje.

Predstavniki ZES v Skupščini EEU: mag. Ostož Kristan.

Uredniški odbor spletnega slovensko-esperantskega slovarja: mag. Janez Jug kot predsednik, Zoran Hudales, mag. Vinko Ošlak in dr. Marija Zlatnar Moe kot člani.

La jarkunveno de SIEL en la salono de la klubejo (Foto Skribas)

Pisni predlog programa dela ZES za leto 2026 je bil v gradivu za skupščino. Pripravil ga je IO ZES, Ostož Kristan pa ga je na kratko predstavil. V programu je množica zamisli, a za izvedbo bo potrebna večja agilnost članstva, saj sloni delo na ramenih maloštevilnih.

V razpravi je bilo danih več dopolnil in pripomb. Mario Vetrih je pogrešal imena predvidenih izvajalcev posameznih programskih točk in projektov. K točki 2.1 je bilo predlagano, da bi bile seje IO tudi s fizično prisotnostjo, zavržen pa je bil predlog za virtualne seje skupščine. K točki 5 je bilo predlagano predvideti tako imenovano občansko znanost, to je vključitev ljubiteljskih raziskovalcev. K točki 6.1 je bila predlagana izdaja prevoda Cankarjevega romana *Na klancu* po predhodni razrešitvi problema urejanja in lektoriranja prevoda. K točki 7 je bilo predlagano ponovno sodelovanje s Slovensko nacionalno komisijo za UNESCO.

Predlog Finančnega načrta ZES za leto 2026 je bil v gradivu za skupščino. Podrobno ga je razložil Ostož Kristan. Višina članarine v letu 2026 bo enako kot v društvih EDL in EDM 20 oziroma 10 € letno. Nekatere postavke so zelo negotove, zlasti prodaja literature, ki je odvisna od novih izdaj in uspešnosti organiziranja tečajev esperanta. Predvidena je rezerva za podporo projektom kolektivnih članic v višini 500 €. Prihodki in odhodki so uravnoteženi, vendar bo izid odvisen zlasti od izvedbe posameznih projektov (večja aktivnost pomeni večje stroške) ter pridobivanja sponzorskih sredstev v denarju, materialu ali storitvah. Razprave k finančnemu načrtu ni bilo.

Skupščina je soglasno sprejela Program dela za leto 2026 z dopolnili iz razprave in Finančni načrt za poslovno leto 2026 ter priporočila IO ZES, da ju izvede v največji možni meri z ustreznimi dopolnitvami in prilagoditvami.

Por la jaro 2026 oni planas multajn aktivecojn (Foto Skribas)

Predlagatelj osnutka deklaracije ZES o jeziku Janez Zadavec je najprej predstavil razloge za deklaracijo in čemu je namenjena. Razprava, ki se je začela že na seji IO ZES 3. marca 2026, je pokazala, da je treba besedilo same deklaracije in utemeljitev še dodelati, zlasti z ozirom na esperantske, državne in evropske institucije, na katere bo naslovljena. Predlagano je bilo, da se za to nalogo imenuje delovna skupina, ki naj pripravi besedila za javno predstavitev in razpravo v okviru dneva odprtih vrat ZES okoli 26. julija 2026.

Skupščina je imenovala delovno skupino za pripravo predloga deklaracije ZES v sestavi Janez Zadavec, Tomaž Longyka in Janez Jug. Javno predstavitev deklaracije, razpravo in potrditev se načrtuje za dan odprtih vrat ZES v juliju 2026.

Pri točki Razno ni bilo razprave. Skupščina se je končala ob 13.10.

Seveda pa se udeleženci niso takoj razšli. Ob prigrizkih in nealkoholnih napitkih smo še dalj časa klepetali. Izrecno smo pohvalili domačo orehovo potico, ki jo je za to priložnost spekel Skribas. Tudi esperantska literatura je šla v promet, nekateri so se celo spomnili plačati članarino. Slišati je bilo kar nekaj idej za naše prihodnje dejavnosti in upamo lahko, da bodo besede tudi meso postale. **O.K.**

Iz dejavnosti EDL

El la agado de ESL

ESPERANTSKO DRUŠTVO LJUBLJANA
ESPERANTO-SOCIETO LJUBLJANA

Občni zbor EDL

Redni letni občni zbor Esperantskega društva Ljubljana (EDL) je bil v soboto, 21. februarja 2026, ob 10.30 v dvorani na Grablovičevi ulici 28 v Ljubljani. Vsi vabljeni člani in prijatelji društva so predhodno pravočasno prejeli vabilo in gradivo k 3., 5. in 6. točki dnevnega reda po elektronski pošti (54 naslovov).

Zbor je pozdravila predsednica društva Nika Rožej. Ugotovila je, da ni dosežena sklepčnost. Ob napovedanem času je bilo prisotnih 7 članov društva (in 6 pooblastil), za sklepčnost je bilo potrebnih 16 glasov, zato je bila skupščina prestavljena za 30 minut (25. člen pravil EDL).

V odmoru je bil izveden krajši kulturni program v počastitev Mednarodnega dneva maternega jezika. Dragica Ropret Žumer je v gorenjskem dialektu izvedla »zlati kamišibaj«, zmagovalno predstavo leta 2025, *Župa z žebla* po švedski ljudski pripovedki. Hana Ciuha je recitirala esperantsko pesem Williama Aulda *La Neĝo* in svoj prevod te pesmi v slovenščino. Tomaž Longyka je recitiral esperantsko pesem Julia Baghyja *Aŭtuna foliario* ter oba prevoda v slovenščino – svojega in prevod Božidarja Brezinščaka Bagole.

Dragica Ropret Žumer prezentis la *Supon el la najlo*

V delovne organe zbora so bili soglasno izvoljeni: delovni predsednik – Janez Jug, zapisnikar – Ostoj Kristan, overovatelja zapisnika – Hana Ciuha in Tomaž Longyka. Občni zbor je soglasno potrdil dnevni red:

1. Otvoritev in program ob mednarodnem dnevu maternega jezika
2. Ugotovitev sklepčnosti in izvolitev organov občnega zbora (delovnega predsednika, zapisnikarja in dveh overovateljev zapisnika) in potrditev dnevnega reda
3. Poročilo o delu, finančno poročilo in poročilo Nadzornega odbora za leto 2025
4. Razprava in sprejemanje poročil za 2025 ter razrešnica organom društva

5. Izvolitev organov društva za naslednje dvoletno obdobje
6. Predstavitve načrta dela in finančnega načrta za leto 2026
7. Razprava in sprejemanje načrtov za 2026
8. Delegiranje 5 zastopnikov društva za skupščino ZES
9. Razno

Hana Ciuha recitis la *Neĝon de Auld*, Tomaž Longyka recitis la *Aŭtunan foliaron de Baghy*

Ĉiujn niajn eventojn akompanas la instigo por aĉeti Esperantan literaturon (Foto Ostoj)

Predlog poslovnega poročila društva za leto 2025, ki vsebuje poleg splošnega dela še poročilo o delu društva in o finančnem poslovanju v letu 2025, je bil predhodno poslan z vabilom. Poročilo o delu sta dodatno razložila Nika Rožej in Ostoj Kristan. Poudarjeno je bilo,

da člani EDL veliko naredijo za ZES (spletišče, spletni slovar, obveščanje, bilten, administracija itd.). Študijski krožek v Ljubljani za nadaljevalce poteka v klubskih prostorih v imenu ZES-a, a je dejansko aktivnost društva. Dobro deluje tudi sekcija EDL v Kranju. Izstopata izvršena projekta društva: nabava projektorja in platna za predavanja ter izid slikanice *Pšenica, najlepši cvet*. Dobra je bila tudi udeležba na večjih esperantskih dogodkih doma in v tujini.

Post la kultura programo oni plenumis la administran devon

Poročilo o finančnem poslovanju je razložil Ostož Kristan. Kljub poslovni izgubi, ki je večja od načrtovane, je finančna situacija društva dobra. Da ne bi denarna sredstva društva izgubljala vrednosti zaradi inflacije, so bila nerazporejena sredstva v višini 20.000 EUR naložena v dva sklada Triglav.

Poročilo Nadzornega odbora je podal Tomaž Longyka. Povedal je, da se NO ni sestel, pač pa so člani NO ločeno pregledali računovodsko poročilo in dokumentacijo, drugo pa so člani opravili po telekomunikacijskih sredstvih. NO ugotavlja, da je poslovanje društva skladno s predpisi in sklepi društva ter da finančno poročilo odraža pravo stanje.

Dodatne razprave o poročilih ni bilo. Povedano je še bilo, da se častno razsodišče društva ni sestalo, ker ni bilo za to potrebe.

Občni zbor je soglasno sprejel Poročilo o delu v letu 2025, Poročilo o finančnem poslovanju za leto 2025 in Poročilo Nadzornega odbora za leto 2025, kot so bila predložena. Občni zbor je podelil razrešnico organom EDL za razdobje med zboroma v letih 2024 in 2026.

Predlog sestave organov EDL za naslednje dveletno razdobje je bil poslan z vabilom. Dodatne razprave ni bilo. Soglasno so bili izvoljeni za dvoletno obdobje do naslednjega volilnega občnega zbora leta 2028 organi društva v naslednji sestavi:

Izvršni odbor: Nika Rožej kot predsednica ter člani mag. Janez Jug, Marjana Kompnej, mag. Ostož Kristan in Andrej Žumer Skribas.

Nadzorni odbor: Tomaž Longyka kot predsednik ter člana Dragica Ropret Žumer in Majda Tomšič.

Častno razsodišče: Janez Zdravec kot predsednik ter člana Marja Gregorič in Veronika Kastelic.

Predloga programa dela in Finančnega načrta za poslovno leto 2026 sta bila v pisni obliki posredovana z vabilom na letni zbor. Dodatno sta ju razložila Nika Rožej in Ostoj Kristan.

V programu dela je 21 aktivnosti, od katerih so mnoge stalne, posebej pa bo treba posvetiti pozornost izdaji turističnih prospektov v esperantu, organizaciji izleta in krožkoma. Ker predstavitve po šolah niso dovolj učinkovite za pridobivanje članstva, je treba več pozornosti posvetiti še predavanjem za odrasle v knjižnicah, medgeneracijskih centrih in podobnih ustanovah. Glavna skrb društva ostaja pridobiti mlajše aktivne člane. Predlagano je bilo še poživiti sodelovanje z ED Rijeka (tudi kot izlet), obisk esperantskega kongresa v Gradcu, esperantskega muzeja na Dunaju, Kraških dnevov itd.

Pri la laborprogramo por 2026 ni vogle diskutis

Finančni načrt predvideva uravnotežen izid. V prihodkih je upoštevana povečana članarina na 20 odnosno 10 EUR letno. Predvidena je tudi večja prodaja zaloge knjig. Glede na zadosten društveni sklad je finančna perspektiva društva dobra.

Program dela EDL in Finančni načrt za leto 2026 sta bila soglasno sprejeta, kot sta bila predložena.

Kot zastopniki EDL za skupščino ZES 21. marca 2026 so bili soglasno imenovani: Hana Ciuha, Janez Jug, Tomaž Longyka, Nika Rožej in Andrej Žumer Skribas.

Pri točki Razno ni bilo zadev.

Po končanem zboru smo se zadržali v klubskih prostorih na krajšem klepetu ob kupljenih dobrotah, drobnem pecivu in nealkoholnih napitkih.

Občni zbor je bil zaključen ob 14. uri.

La programero »Aliaj aferoj«

Iz dejavnosti EDM

El la agado de ESM

Predstavitel slikaŝice v Slovenski Bistrici

V Knjiŝnici Josipa Voŝnjaka je v ponedeljek 2. februaria 2026 potekala predstavitel slikaŝice *Pravljice za mravljice*, ki je nastala na podlagi literarnega nateĉaja *Ĉez potok skaĉe, kjer je most*, razpisanega leta 2021. Nateĉaj je pritegnil veliko zanimanja, saj je prispelo 95 literarnih prispevkov avtorjev iz vse Slovenije. Stokovna komisija je za najbolŝe delo izbrala pravljico Ŝpele Svenŝek, ki je bila pozneje vkljuĉena v zbornik nateĉajnih besedil.

V Esperantskem druŝtvo Maribor so v nagrajani pravljici prepoznali toplino in univerzalno sporoĉilnost, zato so se odloĉili, da jo prevedejo v esperanto, poiŝĉejo ilustratorĉko in delo izdajo v obliki slikaŝice. Ker se je pri prevajanju pokazalo, da dobeseden prevod ne bi v celoti ujel duha izvornika, je bil esperantski tekst smiselno in obĉuteno prirejen, tako da sta nastali dve knjiŝici – slovenska in esperantska razliĉica.

Gesamlokanoj kaj geesperantistoj en Slovenska Bistrica (Foto M.V.)

Na predstavitvi je avtorica Špela Svenšek, učiteljica in knjižničarka, na željo prisotnih prebrala besedilo pravljice. Ob tem je poudarila pomen dogodka tudi zanjo osebno in dejala, da ji je predstavitev potrdila, da lahko zgodba, napisana za otroke, nosi univerzalno sporočilo in preseže svoj prvotni okvir. Veseli jo, da *Pravljice za mravljice* danes živijo kot most med jeziki, kulturami in generacijami.

Odlomek iz esperantske različice je prebral Peter Grbec, profesor geografije in zgodovine na Osnovni šoli Antona Ukmarja v Kopru ter dolgoletni učitelj esperanta. S tem so obiskovalci lahko slišali, kako pravljica zveni v mednarodnem jeziku. Ilustracije za slikanico je ustvarila Nina Stanič, dijakinja Srednje šole za grafično oblikovanje in fotografijo v Ljubljani.

Ob tej priložnosti je predsednik društva predstavil tudi jezik esperanto in delovanje Esperantskega društva Maribor, ki je bilo ustanovljeno 26. septembra 1910. Njegov ustanovitelj je bil avstrijski odvetnik dr. Henrik Haas, ki je imel svojo odvetniško pisarno v Mariboru in je bil pomemben zagovornik esperantskega gibanja. Društvo je bilo v preteklosti zelo dejavno, danes pa deluje v manjšem obsegu, a z enako predanostjo temeljnim vrednotam gibanja.

Poseben pečat večeru je dal gost Tone Partljič, eden najvidnejših slovenskih pisateljev. Najprej je spregovoril o besedilu predstavljene slikanice, njeni sporočilnosti in toplini ter poudaril, da gre za zgodbo, iz katere lahko veliko odnesejo tudi odrasli bralci. Avtorico je spodbudil k nadaljnjemu pisanju in pohvalil ilustratorko za občuteno likovno spremljavo besedila.

V nadaljevanju je spregovoril še o Domnu iz Jurčičeve povesti, o nezakonskem sinu bogataša, zaznamovanem z izgubo matere in družbeno izključenostjo, ter o tem, kako se je kot otrok rad vživljal v literarne like. Predstavil je tudi svojo avtobiografsko črtico *Ali veš, koga so danes pokopali?*, v kateri se spominja otroškega doživljanja zgodb in njihovega vpliva na njegovo poznejšo življenjsko in ustvarjalno pot.

Dogodek je povezal literaturo, jezik, spomin in medkulturnost ter pokazal, kako lahko pravljica, napisana za otroke, preraste v delo s širšim, univerzalnim pomenom. **M.V.**

Tone Partljič, Peter Grbec kaj Špela Svenšek (Foto Z. Kokanovič)

Skupščina EDM

Redna letna skupščina EDM je bila v četrtek, 19. februarja 2026 ob 17. uri v Totem DCA (Dnevni center aktivnosti) na Šarhovi 95 v Mariboru. V lepo opremljeni moderni učilnici se je skupščina odvijala hitro in učinkovito. Na začetku je bilo prisotnih le 8 članov in članic društva, zato so začetek skupščine prestavili v skladu s statutom za 30 minut.

La jarkunveno de ES Maribor (Foto Z. Kokanovič)

Sprejeta so bila poročila o preteklem delu in potrjeni načrti za prihodnje leto. Kot posebnost leta 2026 je načrtovan obisk svetovnega esperantskega kongresa v Gradcu. V organih društva je prišlo do nekaj sprememb. Nova podpredsednica društva je Maja Kovačič (namesto Melite Cimerman), nova tajnica pa Darinka Sikošek (namesto Vesne Obradović).

Poročilo o delu Esperantskega društva Maribor za leto 2025

Prvi sestanek izvršnega odbora je bil dne 11. februarja v prostorih Totega DCA. Sestanek je bil namenjen pripravam na letno (tokrat volilno) skupščino. Glede na to, da se organom društva izteče štiriletni mandat, smo preverili, če imamo kakšne druge kandidate. V razpravi smo ugotovili, da bodo kandidati za naslednja štiri leta ostali isti, oziroma, da nimamo zamenjave za podpredsednico, ki je želela svojo funkcijo prepustiti komu drugemu. Podobno velja tudi za ostale člane organov društva.

Izvedli smo volilno skupščino društva 25. februarja. Ob tej priliki smo v drugem delu srečanja imeli predavanje ob Dnevu maternih jezikov (21. februar).

Od 9. do 11. maja se je šest članov udeležilo avstrijskega esperantskega kongresa v Gradcu.

Izvršni odbor se je v razširjeni sestavi ponovno sestal 20. avgusta. Predsednik graškega društva Ewald Schick je organiziral sprejem pri županji Gradca. Janez Zadavec je menil, da bi se srečanja pri županji gospe Elke Kahr morala udeležiti delegacija EDM s predsednikom na čelu. Pogovarjali smo se tudi o udeležbi na Kraških dnevih (Karstaj tagoj) v Trstu 26. do 28. avgusta.

Predstavniki Graškega esperantskega društva (Esperanto-societo Stirio), na čelu s predsednikom Ewaldom Schick-om, ter člani EDM – Maja Kovačič, Janez Zadavec in predsednik Mario Vetrih – smo se 1. septembra odzvali na povabilo županje mesta Gradec Elke Kahr (glej poročilo s povezavo <https://esperanto-maribor.si/mariborski-in-graski-esperantisti-pri-zupanji-elke-kahr/>). Predsednik je predhodno prišel v stik s kabinetom župana Saše Arsenoviča od koder smo dobili pozdravno pismo za Graško županjo. V imenu društva smo ji podarili foto-monografijo Maribora.

Med 26. in 28. septembrom smo se esperantisti iz različnih držav (43 iz 10 držav) srečali v Trstu, da bi raziskali naravne in kulturne zaklade kraške planote med Italijo in Slovenijo (glej poročilo s povezavo <https://esperanto-maribor.si/kraski-dnevi-2025-esperantsko-srecanje-v-trstu/>).

Ob 115. obletnici ustanovitve EDM (13. september) je bila radijska objava na Radiu Maribor v rubriki Spominčice.

Izdelali smo opise projektov in prošnje za financiranje društva za JSKD (september 2025).

V soboto, 27. septembra se je na meji med Slovenijo in Avstrijo zgodil pomemben dogodek – odprtje novega pohodno-kolesarskega mostu čez Muro v Ceršaku in hkrati proslavitev Dneva Interreg sodelovanja pod geslom »Gradimo mostove / Wir bauen Brücken«. Dogodka se je udeležila podpredsednica društva Melita Cimerman.

Ob Zamenhofovem dnevu smo se 13. decembra udeležili proslave na sedežu Združenja za esperanto Slovenije. Proslave se nas je udeležilo šest članov: Mario Vetrih, Ana Ferrer Zadavec, Janez Zadavec, Maja Kovačič, Darinka Sikošek in Sonja Knežević.

Izdali smo roman Vinka Ošlaka v esperantu, ISBN 978-961-95456-6-9, *Patron serĉinta, de Filo trovita* v tiskani nakladi 120 izvodov. 25 izvodov smo podarili Združenju za esperanto Slovenije za delitev med člane in za prodajo.

Zdenka Rojc ob četrtkih vodi tečaj esperanta v Totem DCA. Ima dve tečajnici. Obe sta se včlanili v društvo (Darinka Sikošek in Sonja Knežević). **M.V.**

Komentiramo

Ni komentaras

Janez Zadavec Klugler

So materni jeziki ogroženi? (Ob Mednarodnem dnevu maternega jezika)

Seveda so ogroženi, saj so del kulturno jezikovnega bojišča, kjer zmagujejo večji, močnejši in bolj brezobzirni. Vsako leto na tem bojišču umre ali zaradi brezbrčnosti izgine okoli trideset jezikov od skupno okrog šest tisoč. Kulturno jezikovni imperializem, kolonializem, diskriminacija in okupacija so še vedno del našega življenja. Rušenje mednarodnih organizacij, kot je Organizacija združenih narodov in ostalih, se nadaljuje. Na vrsti bo najbrž kmalu tudi Splošna deklaracija o človekovih pravicah, ki izrecno navaja človekovo pravico do maternega jezika.

Ker sem o tem že večkrat pisal, bom tokrat samo ponovil : dokler ne bomo sprejeli rešitve , ki bo zagotovila ohranitev maternih jezikov na eni strani, ter možnost enakopravnega sporazumevanja na drugi strani, se bo umiranje in izumiranje jezikov nadaljevalo. Rešitev je znana -mednarodni jezik kot drugi jezik za vsakogar. Vendar politiki, zaradi lastnih interesov ali podrejenosti tujim interesom, temu nasprotujejo. Veliki narodi pa na bojišču še naprej zmagujejo ter uničujejo kulture in jezike manjših narodov.

Lep primer tega stanja imamo sedaj v Evropi. Velesile, kot so Amerika, Rusija in Kitajska, imajo poleg drugega, tudi svoj jezik. Evropa tega nima in zato uporablja kolonialno angleščino. Če želi postati neodvisna, samostojna in enotna, bo morala poiskati svoj skupni jezik. Evropski politiki se še vedno hvalijo s kupovanjem orožja, katerega končni cilj poznamo. Če poleg tega ne bodo sposobni oblikovati evropske zavesti in identitete, kar pomeni ohranitev maternih jezikov ter skupni jezik za enakopravno sporazumevanje, bodo tlakovali pot v evropsko pogubo.

Slovenija je del Evrope in deli njeno usodo. Zaradi majhnosti bi morala še posebej paziti na svojo kulturno jezikovno identiteto. Ima zgodovinske izkušnje s podrejenostjo francoščini, nemščini, ruščini in srbohrvaščini. Kljub temu sedaj s prisilnim poukom angleščine vseh otrok, od prvega razreda dalje, ogroža svojo identiteto. Politiki, predvsem pa ustanove, kot so Ministrstvo za šolstvo, Ministrstvo za kulturo (!), SAZU, Društvo pisateljev, Društvo slovenistov (!), itd. prevzemajo zgodovinsko odgovornost.

Tekma s časom, za oblikovanje evropske (in naše) zavesti ter identitete, se nadaljuje. To je tekma za ohranitev maternih jezikov ter iskanje skupnega drugega jezika, ali pa se bo

nadaljevala kolonialna nadvlada angleŝĉine. Danes lahko v teh prizadevanjih ŝe sodelujemo, jutri bo, ob vseh vrtoglavih spremembah, najbrŝ ŝe prepozno!

Indas publikigi la leteron de Janez Zadavec, kiun li sendis la 3-an de februaro 2026 al la estraranoj de SIEL. Bonvolu legi sube. Oni pripensu kaj agu laŝ sia povo kaj scio.

Averto: La starpunktoj de la aŝtoro ne estas nepre la starpunktoj de la redaktistaro.

E-movado hodiau (en la jaro 2026)

Jes, mi konscias, ke tia titolo estas tro ambicia. Sed almenaŝ helpi al nia pripenso, kaj precipe pri la ebloj kaj labormetodoj, ĝi povas helpi.

Redaktoro de nia organo prave plendas, ke ne nur plejparto sed preskaŝ ĉiuj niaj membroj, nek reagis, nek partoprenas en la kreado de *Informacije / Informoj*. Tamen, eĉ se malmultaj reagoj kaj kontribuoj – la bulteno estas grava dokumento pri E-movado en Slovenujo, kaj la redaktoro meritas sinceran dankon kaj subtenon!

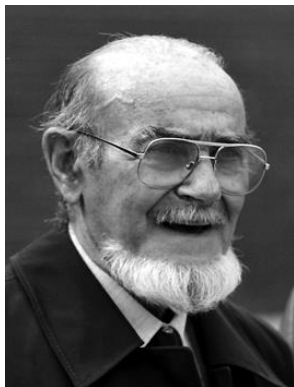
Tian pasivan staton oni povas klarigi per eksteraj kaj internaj cirkonstancoj. Ni ja estas konsista parto de nia nacia kaj internacia socio. En la internacia socio ni vidas rapidan perdon de la ĝisnunaj juraj kaj homaraj normoj, kio sendube validas ankaŝ por humanismaj principoj. Nia E-historio plurfoje pruvis, ke en tiaj kazoj ankaŝ nia movado suferas, kaj tio validas ankaŝ hodiau. Eĉ pli tio validas por nia nacia kvalito, ĉar tridek jarojn post sendependiĝo ni rimarkas materialan kaj moralan malriĉigon de Slovenujo. Eble (nova espero?) nia socio post baldaŝaj balotoj povos finfine ekiri al pli klara estonto (sen senĉesa kverelo pri la venkintoj kaj la malvenkintoj en la dua mondmilito ktp).

En tiu ĉi jaro nia E-movado en Slovenujo povas registri jam cent jarojn de organizita laboro. Same kiel la monda E-movado, ankaŝ nia, havas sukcesojn kaj malsukcesojn. Sed plej gravas, ke ĝi senĉese restis en pli aŝ malpli organizita formo. Por pli reala kaj enhava pritakso estus kompreneble necesa pli detala kaj dokumentita prezento. Tamen almenaŝ parto de tia analizo jam eblas surbaze de la Dokumentoj 1 – 4 de SIEL kaj kompreneble de la societa organo. Ni povas fini per la konstato, ke por la plejparto de nia membraro sufiĉas aktiveco en E-societo, kaj ilin ne interesas lingva politiko. Tial ili aktivis nur en la kadro (ĉambro!) de E-societo, kaj tion ni devas konsideri. Sed tio signifas, ke ni restas en agrabla sed publike nevidebla rondo. Tial plendo pri la manko de novaj membroj kaj neglekto de Esperanto en pli larĝa socio ne estas ĝusta.

Diru ni konkrete: kiam vi lastfoje vidis publike (en la gazetoj, en TV aŝ radio ktp) vorton aŝ ion ajn pri Esperanto? Tre malofte! Ĉar Esperanto ne vivas en la publika vivo kaj memoro! Sed komparu civilajn iniciatojn *Glas Ijudstva* (Voĉo de la popolo) aŝ 8. *marec* (La 8-a de marto): Ankaŝ ili estas malmultnombraj, sed laŝte publike aktivis. Do, ni (SIEL aŝ E-societoj) devus ofte prezenti publike niaj opiniojn, starpunktojn aŝ proponojn – do simple - esti videblaj aŝ almenaŝ aŝdeblaj. Almenaŝ je internaciaj tagoj de ... , kiel faras UEA, kaj tion traduki kaj dissendi al la gazetaro kaj aliaj publikaj rimedoj. Ekzemple gazetoj: ne nur *Delo* kaj *Dnevnik*, sed ankaŝ la regionaj kiel *Gorenjski glas*, *Primorske novice* kaj *Veĉer*, same RTV (Slovena Radio kaj Televido).

Do, ni pripensu pri tiu interna kaj ekstera aspekto kaj plibonigo de nia E-movado! Kaj refoje: nia organo *Informacije / Informoj* estas grava dokumento de nia aktiveco. **Janez Zadavec**

Miaj kunvojaĝantoj

Ordigante la arĥivon de SIEL mi trovis en la postlasaĵo de Sonja Tavĉar tajpitan leteron el Beogrado, datitan la 26-an de majo 1961, subskribitan de Tibor Sekelj. En la letero la fama mondvojaĝanto, verkisto kaj esperantisto proponas al sia amikino slovenigi la aldonitan rakonton, origine verkitan en Esperanto. Li mem intencis traduki ĝin al la serba lingvo kaj organizi eldonon de la rakonto ĉe *Mladinska knjiga* (la nomo signifas: *Junulara libro*, ĉefa eldonejo en Ljubljano). Mi citas el la letero: »Jen fine mi surpaperigis la rakonton por infanoj, kiun mi iam rakontis al viaj infanetoj, kaj kiu plaĉis al vi. Dankon do pro la kuraĝigo.«

Jen vere, kun la letero mi trovis foliujon kun 13 tajpitaj paĝoj, t. e. la titolpaĝon de *Miaj kunvojaĝantoj* kaj 12 paĝojn da teksto. Pri la sekvanta sorto de la rakonto mi ne scias multe. Ĝi aperis nek ĉe *Mladinska knjiga*, nek en iu alia kolekto aŭ memstare kun tiu titolo. Sed en la postlasaĵo de Tibor lia vidvino Erszébet Sekelj konservas la serban version *Moji saputnici*.

Por ne lasi la gravan peceton el la verkaro de Tibor Sekelj droni en forgeson, mi petis sinjorinon Sekelj, ke ŝi permesu aperigon de la rakonto en nia bulteno. Sekve, post ŝia afabla konsento, vi povas ĝui la rakonton sube en la *Beletra suplemento* de tiu ĉi numero de nia bulteno. **O.K.**

La slovenigo de poemo de Auld

Unu el la eroj de la kultura programo omaĝe al la Internacia tago de la gepatra lingvo dum la ĉiujara ĝenerala kunveno de ES Ljubljana estis prezento fare de ESL-anino Hana Ciuha, kiu deklamis la originalan poemon *La Neĝo* de William Auld, sekvata de sia propra traduko de la poemo en la slovenan.

William Auld (1924 – 2006): **La Neĝo**

*Pestsilenta
la neĝ' invadas,
venkas la urbon;
kaj ni,
popol' venkita,
marŝas senespere la stratojn
kun nuko kurba
sub jug' de l' okupanta
armeo blanka.*

*Printempo, helpon!
Kiam ni aŭdos
fanfaron vian
ĉe l' horizonto?*

William Auld (1924 – 2006): **Sneg**
Tradukis en la slovenan: Hana Ciuha

*Tiho kot kuga
sneg vdre,
premaga mesto;
in mi,
poraĝeni ljudje,
brezupno korakamo po ulicah
z usloĉenimi tilniki
pod jarmom okupatorske
bele armade.*

*Pomlad, na pomoĉ!
Kdaj bomo slišali
tvoje fanfare
na obzorju?*

D-ro Jakob Stefanĉiĉ naskiĝis en 1885 en Spodnje Borovlje (nun aŭstria Karintio), slovendevena, esperantiĝis en 1912, ekverkis en Esperanto en 1930 en diversaj publikaĵoj, verkis eseojn kaj poemojn, reverkis la novelon de Ivan Cankar *Servulo Jernej kaj lia rajto* en la formon de poemo en ses kantoj kun la titolo *Servulrajto*. Kunlaboris ĉe Enciklopedio de Esperanto kiel ĉefkunlaboranto, gvidis kursojn precipe pri retoriko kaj ties historio, estis kunlaboranto de la libro *Jugoslavio kaj ĝiaj popoloj*. Plej multaj liaj poemoj aperis en *Internacia kulturo*, en *La Suda stelo*, kies kunfondinto li estis, kaj en *La Progreso*. Estinta prezidanto de Ligo de esperantistoj en Jugoslavujo, poste honora membro de Serbia Esperanto-Ligo. Laŭ profesio li estis juristo, emerita advokato. Li mortis en 1974 en Beogrado.

Jakob Stefanĉiĉ: **Diversnaciaj proverboj**

Kiu serĉi povas, tiu ĉion trovas.

En veraj faktoj obstinaj aktoj.

Naturo font' de sci' pri jeno nin konvinkas:
ju pli el ĝi ni trinkas, des pli soifas ni.

Pelita naturo revenas en kuro.

Pakto klara, frato kara.

Mallonga sentenco, sed riĉa la senco.

Gluiĝas kutimo al homa animo.
Tempo pasas, sperton lasas.
De malbonsprito devenas spito.
La tuja dono duobla bono.
Ĉiu komenco kun pacienco.
Dum fero ardas, forgist' gin hardas.
Sen io nenio.
Pro limoj kaj baroj malpacas najbaroj.
Plenmanon etendu, ne dankon atendu.
Kio sin kreas, tio pereas.
Aŭskultu konsilon, vi havos helpilon.
La tempo pasas, konsilon lasas.
Gardu amon kun fervor', ke ne velku via kor'.
En la vivbatal' ne pravas, kiu forton havas.
Korekto de eraro estas progressa faro.
En silento la prudento.
Lup' ŝanĝas harojn, sed ne la farojn.
Post ĉiu Li sin kaŝas Ŝi.
Neniu plaĉas al ĉiu.
Kiom da brustoj, tiom da gustoj.
Neni' al vi venas, se vi mem ne penas.

Obvestila in vabila

Informoj kaj invitoj

Mira Lipičar 1927 – 2026

La 30-an de januaro 2026 ni adiaŭis de nia honora anino Mira Lipičar ĉe la tombejo Žale en Ljubljano. Ŝia 99-jara vivo estis plena da severaj spertoj, aparte dum la dua mondmilito. Kiel esperantistino ŝi agadis kun kaj por fervojistoj, ŝi establis du fortajn E-societojn en Ljubljano kaj Mariboro.

Bonvolu ĉi sube legi la funebran paroladon de la estraranino de SIEL Nika Rožej, prezidantino de ES Ljubljana.

Spoštovani žalni zbor!

Tudi esperantisti Slovenije se poslavljamo od sodelavke in prijateljice Mire Lipičar.

Rodila se je 15. 2. 1927 v Mariboru, kjer se je tudi prvič srečala z esperantom. Po preselitvi v Ljubljano je kot pravnica do upokojitve delala pri Slovenskih železnicah.

V Ljubljani se je kmalu povezala z esperantisti in nato leta 1955 s pomočjo dr. Petra Zlatnarja ustanovila Železničarsko esperantsko društvo Ljubljana ter pozneje Železničarsko esperantsko društvo Maribor. Železničarji esperantisti so bili v mednarodnem gibanju za esperanto več desetletij najmočnejša strokovna organizacija. Znano geslo »Železnica povezuje dežele, esperanto narode« so takrat izjemno uspešno uresničevali. Povezani so bili tako strokovno kot v s prireditvami v jugoslovanskem in mednarodnem prostoru. Tudi v Sloveniji sta obe železničarski društvi, skupaj s takratno Zvezo esperantistov Slovenije, Železničarsko šolo ter Železniškim gospodarstvom Slovenije uresničili vrsto odmevnih dogodkov, med drugim tudi 23. kongres svetovnega združenja železničarjev leta 1971 v Mariboru s preko 600 udeleženci.

Mira je uredila in izdala učbenik Esperanto za železničarje (1955) po učbeniku A. Sekereša, brošuro o gibanju za esperanto na železnici ob Kongresu IFEF leta 1971, prevedla in izdala učbenik Mednarodni jezik esperanto: za železničarje Gvozdena Sredića (1985), pripravila prevode več strokovnih člankov za kongrese in mednarodna srečanja ter objavila vrsto člankov in prispevkov v železničarskih revijah.

Mira Lipičar je bila več let predsednica Železničarskega društva Ljubljana in tudi predsednica Zveze esperantistov Slovenije. Delovala je v odborih Jugoslovanske zveze esperantistov, Jugoslovanske zveze železničarjev esperantistov in Mednarodne federacije železničarjev esperantistov (IFEF) ter bila delegat A iz Slovenije v Svetovnem esperantskem združenju (UEA). Več let je kasneje tudi delovala v vodstvu esperantskega društva Koper. Bila je z nami, dokler so ji to dopuščale moči.

Za svoje vsestransko in neumorno delo je leta 1982 prejela državno odlikovanje »Red republike z bronastim vencem«, v Združenju za esperanto Slovenije pa smo jo imenovali za častno članico.

Kara amikino kaj samideanino Mira! Koran dankon pro via longjara, sindona kaj fruktodona laboro por nia Esperanto-movado. Ni memoros vin kun dankemo kaj estimo. Ripozu trankvile!

V imenu esperantskih društev ter Združenja za esperanto Slovenije izrekamo iskreno sožalje hčerki Tatjani ter ostalim sorodnikom!

111-a UK GRAZ 2026

Ĝis la fino de marto 2026 aliĝis 14 personoj el Slovenujo. Aperis la dua kongresa bulteno kun detalaj informoj pri la loĝado kaj ekskursoj. La programo ankoraŭ estas provizora.

Izšel je drugi kongresni bilten s kopico podatkov o mestu Gradec, o možnostih nastanitve, potovanjih, ogledih itd. Standardno lepa brošura na 58 straneh je v PDF verziji brezplačno na razpolago na spletišču UEA s povezavo <https://uea.org/kongresoj>. Program kongresa je začasen, možne so še manjše spremembe. Kongresna tema 111. svetovnega esperantskega

kongresa je “Prostovoljstvo v službi trajnostnega razvoja”. Navezuje se na mednarodno leto prostovoljcev za trajnostni razvoj, kot ga je za leto 2026 razglasila OZN. V programu kongresa so predvideni tudi pisni in ustni izpiti KER za nivoje B1, B2, C1 in C2. V načrtu izletov sta med drugimi obisk Maribora ter večdnevno porotvanje po Sloveniji in avstrijski Koroški. Iz seznama prijavljenih pa je razvidno, da se je iz Slovenije doslej prijavilo 14 oseb, vsega skupaj pa doslej 915 oseb iz 58 držav..
O.K.

Oni kongresas!

La 27-an de januaro 2026, je la 21-a horo laŭ loka tempo, la Itala Esperanto-Federacio (IEF) organizis per la aplikaĵo Zoom prelegon pri la plej gravaj Esperantaj kongresoj en 2026. Virtuale partoprenis 54 personoj precipe el Eŭropo.

Laura Brazzabeni de FEI prezentis la 92-an italan kongreson en Vico del Gargano (Apulia) de la 22-a ĝis la 29-a de aŭgusto. Kongresa temo: »Esperanto – lingvo de paco kaj de defendo de identecoj.«

La Itala Esperanto Junularo (IEJ) festivalos en Cervia (Emilia-Romagna) de la 1-a ĝis la 7-a de aprilo. Parolis Gabriele.

Dorota prezentis nome de UEA la 111-an UK-on en Graz.

Luigia Oberrauch prezentis la 59-an kongreson de ILEI en Zao-Zhuang en Ĉinujo de la 10-a ĝis la 16-a julio. Kongresa temo: »Eduki profesiajn esperantistojn«.

Albert de TEJO prezentis la 82-an IJK en Tiana (Barcelono) de la 9-a ĝis la 16 de aŭgusto.

En Hispanujo okazos du gravaj eventoj: Averta. Bonvolu

- La 84-a Hispana kongreso en Portugalete (Bilbao) de la 14-a ĝis la 18-a de julio kaj
- La 99-a SAT-Kongreso en Leon de la 19-a ĝis la 26. de julio.

Averta: Bonvolu atenti pri la novaj informoj kaj ŝanĝoj de tiuj kongresoj en la retejo Eventa Servo. **O.K.**

Eŭropa himno en la slovena ĉe Jutubo

En la retejo Jutubo (angle Youtube) oni povas nun aŭskulti kaj spekti la unuan kantatan prezenton de la eŭropa himno *Odo al ĝojo* kun la teksto de Umberto Brocatelli, slovenigita de Tomaž Longyka. La videoregistraĵo de Andrej Žumer Skribas estiĝis dum la Zamenhof-Tagofesto en Ljubljano, la 13-an de decembro 2025. En la aldonita klariga teksto oni trovas la esperantan kaj la slovenan tekston de la kanto. Oni serĉu la registraĵon per la kapvortoj *Zamenhofov dan*. Jen la rekta ligilo <https://www.youtube.com/watch?v=qEu-Q5BnPmQ>.

Krome, se vi jam retumas, bonvolu viziti alian videoregistraĵon de Andrej Skribas kun Dragica Ropret Žumer (ambaŭ estas geanoj de ES Ljubljana), kiu per kamiŝbajo prezentas esperantigitan poemon de France Prešeren *Nezakonska mati* (Needzeca patrino). Tiu ĉi

registraĵo estiĝis en la postkvarantena jaro 2021 en la salono de la Urba biblioteko Kranj. La ligilo: <https://www.youtube.com/watch?v=LVJvul4-tAg>. **O.K.**

Jarkotizoj de SIEL kaj ESL

Prosimo vse ĉlane naŝih organizacij, da poravnajo zapadle ĉlanarine, ker tako omogoĉijo naŝe redno delovanje ter tudi izkaĝejo svojo podpore in interes za esperantsko gibanje. Ĉe ne veste, koliko ste v zaostanku s plaĉilom, nas vpraŝajte na elektronski poŝtni naslov: info@esperanto.si.

Letna ĉlanarina za leto 2026 **Zdruĝenja za esperanto Slovenije** (ZES) za individualne ĉlane je 20 € za zaposlene, 10 € za ŝtudente, upokojence in brezposelne ter 0 € za mlade do 18. leta. Ĉlanarino ali prostovoljne prispjevke lahko plaĉate na sreĉanjih in sestankih ali na poslovni raĉun ZES pri Delavski hranilnici d. d. Ljubljana ŝt. SI56-6100-0001-2538-761 z obrazcem UPN. Kot kodo namena vpiŝete »char« in namen plaĉila: »priimek, ĉlanarina in ustrezno leto oz. obdobje«. Pri referenci prejemnika vpiŝete kodo SI99, ostalo pa pustite prazno.

Letna ĉlanarina za leto 2026 **Esperantskega druŝtva Ljubljana** (EDL) je na ravni ZES, to je 20 € za zaposlene, 10 € pa za brezposelne, upokojence in ŝtudente. Ĉlanarino ali prostovoljne prispjevke lahko plaĉate na sreĉanjih in sestankih ali na poslovni raĉun EDL pri Delavski hranilnici d. d. Ljubljana ŝt. SI56-6100-0000-1703-764. Glejte ŝe navodilo za izpolnitev obrazca v zgornjem odstavku. **O.K.**

Kion oni legos en la sekvonta numero?

Por la sekvonta numero de *Informacije / Informoj*, kiu aperos en julio 2026, ni antaŭvidas raportojn pri la aranĝoj en Esperantujo ĝis la fino de junio 2026, kunvenoj ktp. Krome el nia agado:

- artikolo pri la bulteno *Informacije / Informoj*
- venontaj kursoj de Esperanto
- Eŭropa kongreso de Esperanto en 2027
- katalogo de la arĥivo de SIEL
- ktp.

La redaktoro rekomendas sin por kontribuoj pri viaj agado, proponoj, komentarioj, fotoj kaj rimarkoj, kiuj povus interesi la legantaron. Aparte estas bonvenaj verkoj en Esperanto, ĉar ni ĉiuj bezonas ekzerciĝon kiel aŭtoroj kaj legantoj. **O.K.**

INFORMACIJE / INFORMOJ izdaja / eldonas Zdruĝenje za esperanto Slovenije / Slovenia Esperanto-Ligo, Grabloviĉeva 28, SI-1000 Ljubljana, Slovenija / Slovenujo.
<http://www.esperanto.si>. Matična ŝt. / kodnumero 1205226. ID za DDV / n-ro por AVI: 93737777.
Poslovni raĉun / bankkonto: IBAN SI56 6100 0001 2538 761 pri / ĉe Delavska hranilnica d. d..
(Swift-kodo: HDELSI22). Uredil / redaktis Ostoj Kristan, lektoriral / kontrollegis Tomaĝ Longyka.
ISSN 2385-9628 URL: <http://www.esperanto.si/eo/bulteno-informacije-informoj-0>

Tibor Sekelj (1912 – 1988)

Miaj kunvojaĝantoj

La suno brilis kaj la aŭtovojo estis larĝa.

Mia aŭtomobilo gaje kaj senbrue rulis inter montoj kaj valoj. Mi deziris vojaĝi tre malproksimen. Kaj kial ne? Mi estis certa ke nenio povos haltigi min ĝis la fino de la mondo.

Kiam mi alvenis al iu urbo aŭ vilaĝo, mi manĝis en restoracio. Kaj mi ne forgesis pri mia bona amiko, la aŭtomobilo. Al ĝi mi donis multe da benzino por trinki, kiam ajn mi alvenis al iu benzinpumpo. Por bone funkcii, ĝi bezonis ankaŭ oleon kaj multe da akvo. Ĉion mi donadis al ĝi.

Ĉiuj admiris mian aŭtomobilon sur la vojo, tiel gaje kaj rapide ĝi veturis.

Super grandaj pontoj ni pasis, kaj foje eĉ kun vagonaro ni vetkuris.

Mi estis vere feliĉa.

Ni transiris la landlimon, kaj eniris en alian landon. Mi vidis strangajn pejzaĝojn, pri kiaj neniam antaŭe mi eĉ songis.

Ni alvenis al bela urbo. Altaj kaj sveltaj turoj kaj multaj kupoloj ornamis ĝin. Kaj vespere la arĝenta luno brilis super ĝi.

La vojo fariĝis iom malpli larĝa, kaj la benzinpumpoj ĉiam malpli ofte estis troveblaj apud la vojo. Ankaŭ arbojn mi ne plu vidis. Nur sablaj montetoj ĉirkaŭis nin. Nenie rivero nek puto.

Ni troviĝis en dezerto.

Subite la aŭtomobilo haltis. Mi premis ĉiujn ĝiajn butonojn unu post la alia, sed ĝi rifuzis denove ekmoviĝi. Mankis al ĝi benzino kaj akvo, kaj mi ne povis tion doni al ĝi. Akvo kaj benzino ne estis troveblaj en la dezerto.

Tre malgaja mi estis. Mi eksidis sur la sabla vojo apud la aŭtomobilo, kaj ne sciis kion fari. Tute sola mi estis en la granda dezerto. Mia nura penso estis, kiel eliri el ĝi. Sed nenia ideo venis al mi.

Jam tre longe mi sidis tiel, kiam mi ekvidis punkton sur la horizonto. Ĝi moviĝis. Kiam ĝi alproksimiĝis, mi vidis ke ĝi estis homo gvidanta dromedaron. Ili venis ĉiam pli kaj pli proksimen.

La homo salutis min, kaj diris ke lia nomo estas Hasan.

– Kial vi estas tiel malgaja, amiko, demandis Hasan.

– Kiel mi ne estu malgaja, ĉu vi ne vidas kio okazis al mi? Mi havas belan aŭtomobilon, sed mi ne povas daŭrigi la vojaĝon, ĉar mi trovas nek benzinon nek akvon por ĝi.

– Ho, mi komprenas vian ĉagrenon. Sed tion vi ja povis antaŭvidi. Neniu saĝa homo veturas per aŭtomobilo tra dezerto.

– Per kio mi, do, vojaĝu, Hasan?

– Rigardu, amiko, mian dromedaron. Ĝi estas la sola veturilo kapabla transiri sen malfacilaĵoj ĉiujn dezertojn de la mondo. Ĝi ne bezonas benzinon. Akvon ĝi trinkas, jes, sed nur kiam ĝi alvenas al puto. Unu sola trinko sufiĉas al ĝi por transiri la plej grandan dezerton.

– Vere miriga besto ĝi estas! – mi ekkriis. Kiel mi ŝatus havi tian dromedaron! Sed kie akiri ĝin?

– Nu amiko, ĉar vi troviĝas en tia embaraso, mi ŝatus helpi vin. Mi donacos al vi mian dromedaron, kaj daŭrigu la vojaĝon.

– Ĉu vere vi faros tion, Hasan? Ho kiel bonkora vi estas! Sed per kio mi repagos al vi tiun grandan komplezon?

– Ne zorgu, ne zorgu, amiko. Ne necesas pagi ion. Nu, lasu al mi tiun ĉi vian ladskatolon, – li diris montrante al mia aŭtomobilo.

– Tre volonte. Mi ne plu bezonas ĝin nun, kiam mi havas vian bravan dromedaron.

Hasan ordonis al la besto eksidi sur la teron por ke mi surgrimpu sur ĝian dorson. Kun mi sur la selo la dromedaro poste leviĝis, laŭ alia ordono de Hasan.

Unue ĝi ekstaris sur siajn malantaŭajn piedojn. Tiam ĝi skuiĝis tiel forte, ke mi preskaŭ falis antaŭen super ĝia kapo. Tuj poste ĝi ekstaris ankaŭ sur la antaŭajn piedojn, kaj preskaŭ jetis min sur la dorson. Sed feliĉe mi firme tenis la selon sur kiu mi sidis.

Hasan eldiris novan ordonon. La perfekta veturilo de la dezertoj ekmarŝis.

La bonkora Hasan restis staranta apud la aŭtomobilo. Mi mansvingis al li adiaŭe.

Dromi – kiel mi nomis mian novan amikon - marŝis malrapide.

Kiel ĝi moviĝis, ĝi skuis min antaŭen kaj malantaŭen. Tio estis iom nekomforta vojaĝmaniero. Sed mi sentis min feliĉa. Imagu: nek manko de benzino nek manko de akvo povos haltigi nin ĝis la fino de la mondo!

Kaj desur la ĝibo de Dromi mi vidis ĉion de supre. Mia horizonto pligrandiĝis. Mi sentis min fieraj kaj senzorga. Kvazaŭ la tuta dezerto estus mia.

La horoj pasis rapide. La suno komencis subiri kaj la ĉielo koloriĝis per belegaj koloroj.

Ni alvenis al vilaĝo.

– Ĉi tie mi dormos, mi pensis.

– Haltu, Dromi! mi ordonis.

Sed Dromi tion ne komprenis. Mi devus eldiri la saman vorton, kiun Hasan kutimis diri en tiaj kazoj. Sed tiun vorton mi ne konis.

Kiam mi forte ektiris la bridon kun la intenco haltigi ĝin, anstataŭ halti, Dromi eĉ pli vigle ektrotis tra la vilaĝo. Eĉ la lasta domo restis malantaŭ nia dorso, kaj ni daŭrigis la veturadon.

La nokto estis malvarma kaj malhela. Nur la steloj brilis sur la ĉielo. Kaj ni trotis antaŭen tra la dezerta pejzaĝo. Kiel varma estis la tago, tiel frosta fariĝis la dezerto tuj post la sunsubiro. Miaj dentoj kunfrapadis pro frostotremo.

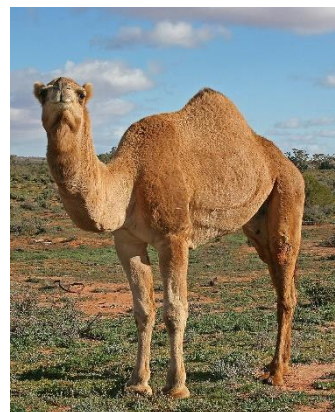
La konstanta skuado estis tre laciga. Mi ŝatus dormi, sed tio estis neebla sur la moviĝanta dorso de Dromi.

Fine komencis tagiĝi. La ĉielo fariĝis ruĝa, sed mi ne povis ĝui ĝian belecon, ĉar mi estis tro laca.

Kian la suno leviĝis, Dromi haltis. Ĝi eksidis meze de la vojo.

Ne, tie mi ne volis halti. Nun mi deziris daŭrigi la vojaĝon ĝis la proksima vilaĝo, kie mi povos ripozi. Mi provis tion klarigi al Dromi unue per belaj vortoj kaj petoj, poste per tiroj de la brido, kaj eĉ per kelkaj kalkanfrapoj. Sed ĉio estis vana. Ĝi decidis tie resti, kaj estis neeble ekmovi ĝin.

Mi eksidis apud la vojo seniluziiĝinta kaj senespera. Mi konkludis, ke mi ne povos daŭrigi mian vojaĝon laŭ tiu maniero.

Dum mi tiel sidis, kun la vizaĝo inter la manoj, iu frapis mian ŝultron. Mi turnis min. Tie staris junulo tenante azenon per ŝnuro. Li interesiĝis pri la kaŭzo de mia malgaja aspekto. Kiam mi finrakontis mian malgajan historion, li diris per tre amika voĉo:

– Kompreneble, se vi ne scias la lingvon de la dromedaroj, vi ne povas estri la dromedaron. Vi estas devigata sekvi ĝiajn kapricojn.

Post momento li kompate frapis mian ŝultron kaj daŭrigis:

– Se vi havus azenon kia estas la mia, ĝi portus vin same bone kiel la dromedaro. Sed ĝi estas tiel malalta, ke vi povus ekrajdi sur ĝin, aŭ malsupreniri en kiu ajn momento, eĉ sen antaŭa averto.

Kun envio mi ekrigardis la bravan azeneton. Ĝi havis tre simpatian kaj kvietan aspekton.

– Ho jes, se mi havus tian...! - mi sopiris.

– Ne malgaju plu, amiko, – diris la junulo. – Mi pretas helpi vin. Mi donacas al vi mian azeneton, kvankam mi bedaŭras disiĝi de mia kara vojaĝkamarado.

Post nelonge mi jam gaje kaj dankeme rajdis sur la azeneto. Turnante min, mi vidis mian bonfaranton ekrajdi sur la dorson de Dromi. Li bone konis la vortojn necesajn por ĝin eksidigi kaj ekstarigi.

Mi estis tre kontenta per mia nova veturilo. Ĝi estis ĝuste tio, kion mi bezonis. Per malgrandaj sed rapidaj paŝetoj ĝi trotis tra vilaĝoj kaj dezertaj sablaj vojoj.

Alveninte al iu vilaĝo, kutime ni ambaŭ manĝis. Vespere ni tie dormis kaj gaje daŭrigis la vojon matene.

Sed baldaŭ ni eniris pli profunden en la dezerton, kaj tie komenciĝis la malfacilaĵoj. Dum la tuta tago ni ne plu trovis eĉ unu vilaĝon. Kiam ajn mi manĝis, mi devis la

duonon de mia manĝaĵo doni al la kompatinda azeneto: peco da pano al mi, peco al ĝi. Peco da fromaĝo al mi, peco al ĝi. Ankaŭ la akvon, kiun mi portis en boteleto, mi dividis kun mia kunvojaĝanto: kelkajn glutojn mi, kaj la reston ĝi. Terure multe da akvo trinkas eĉ la plej malgranda azeneto!

La sekvantan tagon ni ambaŭ estis malsataj, kaj tre soifaj.

Jam ni estis tute elĉerpitaj kiam ni atingis dometon. La dommastrino afable akceptis nin. Tuj ŝi donis al mi glason da lakto, kaj al mia azeneto sitelon da freŝa akvo.

Ho, kiel bongusta estis tiu lakto! La duan kaj la trian glason mi ankaŭ kun ĝuo eltrinkis.

Antaŭ ol mi forlasis la domon, sinjorino Lakŝmi – tiu estis la nomo de la dommastrino – avertis min pri la danĝero vojaĝi en tiu regiono sen sufiĉa manĝaĵo kaj trinkaĵo.

– En tiu ĉi regiono, – ŝi diris – estas pli grave havi kun vi sufiĉe da trinkaĵo, ol veturi konforte.

Ŝi frapis sian frunton kaj ekkriis:

– Mi havas ideon!

Vere ŝia ideo estis tre saĝa.

Kiam mi daŭrigis mian vojaĝon, mi ne rajdis sur la azeneto. Ĝi restis ĉe sinjorino Lakŝmi. Sed anstataŭ ĝi mi gvidis per ŝnuro belegan blankan kaprinon. La saman kies bongustan lakton mi trinkis ĉe la alveno.

Kaj nun la vivo fariĝis vere bela. Kiam mi eksoifis, mi eĉ ne pensis pri akvo. Nur mi eksidis apud la kaprino, melkis el ĝi glason da freŝa lakto, kaj trinkis ĝin kun ĝuo.

Dum multaj tagoj tiel ni marŝis, kaj ŝajnis ke la amikeco inter la kaprino kaj mi neniam ĉesos.

Sed iun nokton, dum ni dormis en arbareto apud la vojo, mi aŭdis blekojn de iu sovaĝbesto el la malproksimo.

Tigroj alproksimiĝis. Ili volis manĝi mian kaprion. Rapide mi ekbruligis fajron por timigi la sovaĝbestojn, sed ili tamen atakadis dum la tuta nokto. Apenaŭ mi sukcesis defendi min kaj mian kunvojaĝanton per batoj de longa bastono.

Matene, kiam la tigroj foriris, mi estis tiel laca, ke tuj mi ekdormis.

La sekvantan nokton iuj ŝtelistoj volis forŝteli la kaprion. Mi devis ĝin gardi la tutan nokton.

Iun tagon ankaŭ malsataj hundoj atakis mian kaprion. Mi jam ne plu dormis trankvile. Ĉiun momenton mi vekigadis por vidi ĉu iu ne forŝtelis mian kunvojaĝanton.

Post kelkaj sendormaj noktoj mi komencis senti min laca kaj malforta. Pro tio mi estis feliĉa, kiam mia nova amiko, sinjoro U Ba-tan invitis min dormi en lia hejmo. Li havis bonan hundon kiu gardis la domon. Mi dormis tute trankvile kaj havis belajn songojn.

Matene, kiam mi parolis al sinjoro U Ba-tan pri miaj zorgoj, li diris:

– Kara amiko, vi bezonas akompananton, sed ne tian, kiun vi devas gardi dum la noktoj. Kontraŭe, tian, kiu gardos vin de atakoj de bestoj kaj de malbonaj homoj. La solecaj vojoj en arbaroj kaj montaroj povas esti danĝeraj.

Mi tuj ekpensis pri lia hundo, sed kuraĝis nenion diri, ĉar mi sciis, ke ankaŭ li bezonas ĝin. Tial estis por mi granda surprizo, kiam sinjoro U Ba-tan mem proponis al mi kumporti lian fidelan gardohundon. Mi estis des pli feliĉa, ĉar mia amiko akceptis prizorgi la kaprion, kiu dum la lastaj tagoj estis por mi grandega ĝeno.

Kun mia nova kunvojaĝanto, kies nomo estis Pluto, mi daŭrigis la vojaĝon.

Ĝi tiel fidele akompanadis min, ke eĉ ne estis necese ligi ĝin per ŝnuro. Nokte mi trankvile dormis, ĉar mi sciis ke ĝi avertos min se iu danĝero alproksimiĝus. Neniam antaŭe mi sentis min tiel sekura.

Almenaŭ tiel mi pensis en a la komenco, dum ni vojaĝis en solecaj lokoj.

Sed poste, alveninte al pli loĝataj regionoj, ni ofte renkontis aliajn vojaĝantojn. Tiam Pluto kredis sia devo postkuri ĉiujn, boji al ĉiuj, kaj se eble, mordi kiun ajn ĝi atingas.

Pluraj homoj kverelis kontraŭ min pro tio. Unu el ili eĉ volis min bati per sia bastono, kaj alia devigis min pagi grandan sumon ĉar mia hundo mordis lian ĉevalon.

Tiaj incidentoj fariĝis tre oftaj. Mi sentis min respondeca pro la maltrankvileco sur la vojo. Pluto fariĝis al mi ĝena.

Pri tio mi parolis kun Hju Ĉeng-li, la vendisto en kies butikon mi eniris por aĉeti manĝaĵon.

– Kompreneble, – li diris – vi povas havi ankoraŭ eĉ pli grandajn malfacilaĵojn pro tiu hundo. Mi tre rekomendas al vi kunporti pli trankvilan kunvojaĝanton, kiu ne kaŭzos al vi ĝenojn kaj zorgojn.

– Tre volonte, amiko, sed mi ne havas alian kamaradon krom tiu ĉi hundaĉo ...

Dum mi tion diris, el sub iu meblo eliris belega kato. Blanka kun brunaj makuloj. Ĝi venis rekte al mi, kaj ekfrotis sian dorson kontraŭ mian kruron, ameme ronronante.

– Ekzemple se vi havus ameman katon kiel tiu ĉi, vi certe multe pli ĝuus la vojaĝadon, – diris Hju Ĉeng-li.

– Ho, volonte mi posedus ĝin, – mi ekkriis.

– Nu, mi devas demandi mian filineton Sun Ŝiao-pin. Se ŝi konsentas ...

La knabino Sun Ŝiao-pin venis, kaj vidinte mian entuziasmon, ŝi diris:

– Se la kato deziras, mi volonte lasos ke ĝi akompanu vin.

Mi ekkaresis la katon, kaj ĝi ne plu volis disiĝi de mi.

Kiam ni du troviĝis sur la vojo, denove ĉio ŝajnis bela kaj agrabla. Mia nova akompananto kuraĝe trotis apud mi. De tempo al tempo ĝi ĵetis al mi rigardon, kaj amike ekmiaŭis, kvazaŭ ĝi volus diri: "Kiel bela estas la vivo!" Mi tute konsentis kun mia kamarado.

Iun vesperon ni haltis apud vilaĝo. Mia kunvojaĝanto verŝajne deziris amikiĝi kun la katoj de la vilaĝo. Dum mi ekkuŝis, ĝi elŝtelis sin tra la fenestro.

Dum la tuta nokto mi aŭdis aron da katoj vetkuradi sur la najbaraj tegmentoj.

Matene mi longe devis serĉi mian kateton antaŭ ol mi trovis ĝin. Ĝi pardonpetis pro sia ekskurso per amema rononado kaj frotado de sia dorso kontraŭ mian kruron.

Sed ni ne povis ekmarŝi, ĉar mia kateto estis laca de la nokta vagado, kaj nun bezonis ripozon. Nur ĉirkaŭ tagnezo ni povis ekvojaĝi.

Vespere ni denove alvenis al vilaĝo. Kiam mia kateto ekvidis aliajn katojn, ĝi tuj, eĉ sen peto de permeso, aliĝis al la grupo, kaj ekpetolis kun ili. Matene mi eĉ ne klopodis ekmarŝi, ĉar mi sciis, ke la kateto bezonis ripozon. Tio komencis ripetigi ĉiun tagon. Mi ne plu povis profiti la matenajn horojn, kiam la vojaĝado estas plej agrabla. La situacio komencis ĝeni min ĉiam pli kaj pli.

Alvenis al mi la ideo forlasi la kateton, kaj daŭrigi la vojaĝon sola. Sed mi jam tiel alkiutimiĝis havi kunulon, ke mi ne povis forlasi ĝin. Krome mi timis, ke la bela blanka kateto fariĝos malgaja se mi forlasos ĝin.

Iun tagon mi sidis antaŭ la domo de mia nova amiko sinjoro Iĉiro-san, dum la kateto kuŝis ripozante. Junulo nomata Kjoŝi-san alvenis portante en la mano kaĝeton, laŭŝajne malplenan.

– Ne, ĝi ne estas malplena, – li diris. – Ĉu vi ne vidas en ĝi Sateliton?

– Ĉu Sateliton? Ne, tion mi certe ne vidas. Mi nur vidas etan grizan muson en la kaĝo.

– Jes, kompreneble, ĝi ja estas muso. Sed ĝi estas tiel ĉarma, tiel bela, tiel saĝa, ke mi donis al ĝi la nomon Satelito.

– Ho vere, kiel ĉarma ĝi estas!

Dum mi tion diris, mi pensis, kiel bone estus havi tian kunvojaĝanton kiel Satelito. Mi portus ĝin en-la kaĝo, kaj ĝi ne povus forkuri kiel la kato faras.

– Diru, Kjoŝi-san, ĉu vi volus al mi vendi Sateliton?

– Ho, sinjoro, se ĝi plaĉas al vi, mi volonte ĝin donacos al vi.

– Sed...

– Ne, ne, nenion pagu, sinjoro. Se vi volas doni interŝanĝe vian belan katon, mi volonte akceptos ĝin. Estu certa, ke mi bone prizorgos ĝin.

Kun vera ĝojo mi lasis en la manoj de Kjoŝi-san la katon, kaj daŭrigis la vojaĝon kun la bela griza museto Satelito en la kaĝo.

Vojaĝi kun Satelito estis tre agrable. Dum la tagoj mi marŝadis, kaj dum nokto trankvile dormis. Satelito sen protesto obeis al mia programo. Ĝi ja povis ripozi ankaŭ dum la vojaĝado, ĉar mi portis ĝin en la kaĝo.

Ĝi estis vere ĉarma besteto. Multaj homoj kiuj vidis ĝin, montris grandan admiron al mia nova kunvojaĝanto. Ni tiel bone amikiĝis, ke mi pensis, ke mi ne ŝanĝus ĝin por io ajn en la mondo.

Nur unu ideo ĝenis min: tiel bonan amikon mi tenas en kaĝo, kvazaŭ iun malliberulon. Ĉu ne estus multe pli bele, se mia amiko povus troti apud mi, kiel vera kunvojaĝanto?

Iun tagon mi decidis liberigi ĝin. Sed, mi pensis, estas danĝere subite doni al ĝi plenan liberecon. Eble ĝi forkurus. Tial mi decidis, la unuan tagon lasi ĝin eliri nur kelkajn paŝojn el la kaĝo. La duan tagon iom pli, kaj tiel, ĝis fine ĝi alkutimiĝos al tute libera promenado.

Tiel mi faris. Mi bone klarigis al Satelito, ke ĝi ne iru malproksimen, sed nur kelkajn paŝojn ekster la kaĝeto.

Kiam al mi ŝajnis ke ĝi ĉion bone komprenis, mi malfermis la pordeton de la kaĝo. En tiu momento okazis io, kion mi tute ne atendis. Satelito elkuris tiel rapide, ke apenaŭ mi povis vidi ĝin. Post momento ĝi jam estis ĉe la bordo de arbaro.

Kiam la unua surprizo pasis, mi decidis, ke mi ne volas perdi mian bonan kamaradon, kiun mi akiris post tiom longa serĉado. Mi faros kion ajn por kapti ĝin denove. Do mi ekkuris post Sateliton.

Ĝi eniris en la arbaron, kaj mi post ĝin. Kun malfacilaĵo mi kuris inter la arboj, sed mi neniam perdis el la vido la malgrandan grizan museton.

Nun ĝi kuris al monto supren, kaj mi spiregante sekvis ĝin. Kiam ĝi alvenis al la montsupro, ĝi ekkuris al la valo. Same faris mi.

Subite mi ekvidis, ke en la fundo de la valo fluas larĝa rivero. Tiam mi pensis: tie, ĉe la riverbordo Satelito devos halti, kaj mi facile kaptos ĝin.

Sed mi eraris. Satelito sin ĵetis en la riveron kaj eknagiis. Mi hezitis momenton antaŭ la akvo, kiu al mi ŝajnis malvarma, sed fine ankaŭ mi saltis en la riveron kaj komencis nagi. Malproksime antaŭ mi estis videbla la eta kapo de Satelito, elstaranta el la akvo.

Kiam la museto alvenis al la bordo de la rivero, ĝi deskuis de si la akvon, kaj denove ekkuris. Post nelonge ankaŭ mi atingis la bordon, kaj povis ĝin postkuri.

Jen ni kuris monton supren, kaj denove malsupren al la valo. Poste tra herbejo, kaj tra arbaro denove. Mi pli kaj pli alproksimiĝis al mia amiko. Ankoraŭ kelkaj paŝoj kaj mi certe kaptos ĝin!

Sed ĝuste tiam ni alvenis al la landlimo. Tie staris limogardisto kaj doganisto. Satelito trakuris inter iliaj kruroj tiel rapide, ke ili eĉ ne rimarkis ĝin. Sed kiam mi volis preterpasi, unu el ili levis sian manon:

- Haltu!
- Sed pardonu sinjoro, mi ne havas tempon, ĉar Satelito forkuros, kaj mi perdos ĝin.
- Ne parolu stultaĵojn, sed respondu al miaj demandoj.
- Sed sinjoro, nenian demandon mi aŭdis.
- Ĉu vi havas pasporton?
- Jes mi havas, sed rapide ...
- Ĉu vi havas la necesajn vizojn?
- Jes.
- Kaj ĉu ankaŭ devizojn?
- Jes mi havas.
- Montru al mi viajn paperojn.

Mi montris al li ĉion, kaj li sur ĉiun paperon metis kelkajn stampojn, grandajn kaj malgrandajn, rektajn kaj rondajn, laŭ la leĝoj kaj ordonoj kaj la bonaj kaj malbonaj kutimoj de la granda familio de limgardistoj kaj doganistoj.

Fine li redonis al mi ĉiujn paperojn, kaj afable salutis min.

En la sama momento mi ekkuregis. Ĉar satelito estis jam tiel malproksime, ke ĝi jam estis nevidebla. Nur ĝian voston iomete mi ankoraŭ vidis.

Ne lasante ĝin el la vido, mi grimpis grandajn montojn, descendis en valojn, naĝis trans riveron. La distanco inter Satelito kaj mi fariĝis pli kaj pli malgranda. Fine nur kelkaj paŝoj nin dividis. Se mi farus grandan salton, mi eĉ povus ĝin atingi kaj kapti.

Sed denove homo kun uniformo levis sian manon:

– Haltu! Ĉi tie estas landlimo ... Ĉu vi havas pasporton? ... Ĉu vi havas vizon? ...Ĉu ankaŭ devizojn? ... Montru viajn paperojn!

Rondaj kaj longaj stampoj plenigadis miajn paperojn.

Kaj tuj mi daŭrigis la kuradon. En la granda dezerto mi vidis Sateliton salteti ie tre malproksime de mi. Sed mi kuris kaj kuregis, kiel rapide mi povis, kaj la distanco malgrandiĝis ... Ho ve, ĝis la proksima landlimo. Ĉar tie ĉiufoje denove mi aŭdis la samajn demandojn, kaj devis doni la samajn respondojn, kiujn vi jam bone konas.

Fine, post longa kurado ni alvenis al tiu ĉi urbo. Mi bone vidis, kiam Satelito kuris sur unu el ĝiaj atratoj. Tiam subite mi ne plu vidis ĝin. Mi estas certa ke la museto eniris en iun domon de via urbo, por tie sin kaŝi de mi.

Kaj vere mi neniam plu povos retrovi mian bonan kamaradon, krom se vi ĉiuj helpos min. Ĉar eble la museto sin kaŝis ĝuste en via hejmo.

Rigardu bone, mi petas, en via hejmo, sub la lito kaj sub la ŝranko. Ankaŭ malantaŭ la forno, kaj en la angulo malantaŭ la malnova kofro. Eble ie vi malkovros mian karan Sateliton, kaj povos anonci al mi kie ĝi troviĝas.

Kaj vi tute facile povos rekoni Sateliton inter ĉiuj aliaj musoj. Jen kiel:

Ĉiuj musoj estas helgrizaj dum tago. Mia Satelito, tute kontraŭe, estas malhelgriza dum nokto.

Ĉiuj musoj havas la kapon sur la antaŭa flanko kaj la voston malantaŭe. Ili komenciĝas per la kapo. Kontraŭe, mia Satelito komenciĝas malantaŭe, ĉe la vosto, kaj finiĝas antaŭe, per eta pinta kapo.

Nur ĝiaj oreloj estas tute egalaj, kiel ĉe ĉiuj aliaj musetoj: malgrandaj kaj tre scivolemaj.

Fino.